

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Volja za vse leto - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876

NO. 197. — ŠTEV. 197.

NEW YORK, SATURDAY, AUGUST 22, 1925. — SOBOTA, 22. AVGUSTA 1925.

VOLUME XXXIII. — LETNIK XXXIII.

ZADEVA FRANCOSKEGA DOLGA

Temelj uravnave francoskega vojnega dolga v Ameriki je zmožnost plačevanja. — Zakladniški urad poudarja, da ni belgijski dogovor precedent za druge narode. — Koncesije so možne. — Ves bruseljski kabinet smatra pogoje za zadovoljive.

WASHINGTON, D. C., 21. avgusta. — Francija bo naprošena, naj uravna svoj vojni dolg na temelju svoje plačilne zmožnosti, in slučaj Francije, Italije in vsakega drugega dolžnega naroda bodo urejeni na temelju njih lastnih zaslug, povsem ločeno od drugih uravnjav.

To ugotovilo je bilo včeraj avtoritativno objavljeno v zakladniškem departmentu, s čemur se je še nadalje ojačila trditev, da ne prestavlja uravnava z Belgijo nikakega precedentu, to je prejšnjega slučaja, ki naj bi bil merodajen za poznejše. Člani ameriške komisije za fundiranje dolgov trdijo, da je bilo odplačevanje belgijskega dolga določeno na temelju belgijske plačilne zmožnosti, in ameriška komisija je prepričana, da bo Belgija plačala vse, kar ji bo dovoljeval njen finančni položaj.

Cilj ameriške komisije bo nuditi koncesije glede nagromadenih obresti ter kolektirati pretežno večino štirih tisoč milijonov dolarjev francoskega dolga v dva in šestdesetih letih s tremi odstotki in pol obresti.

Francija je bila do preteklega maja dolžna \$870,000,000 v nagromadenih obrestih. Te obresti pa so računali po pet odstotkov. Angliji so nudili znižano obrestno mero, vsled česar so se nagromadene obresti skrcile za številne milijone.

Poročila, da je skušala ameriška komisija za fundiranje dolgov vplivati na inozemska oboroževanja ter prisiliti Belgijo in Francijo, da skrci svoje vojaške naprave, so popolnoma neutemeljena, soglasno z uradniki zakladniškega in državnega departmenta, ki pravijo, da bi bilo to neodpušljivo vmešavanje v domače zadeve drugih narodov.

PARIZ, Francija, 21. avgusta. — Uravnava belgijskega dolga z Združenimi državami je rodila tukaj upanja, da bodo mogli francoski delegati, ko se bodo sestali z ameriško komisijo, izposlovati bolj ugodno uravnavo kot pa se je domnevalo dosedaj.

Razlikovanje med belgijskim vojnim dolgom in onih, ki je bil najet pozneje, se smatra za skrajno razveseljiv faktor, kot tudi priznanje Washingtona, da predstavljajo obljube predsednika Wilsona neke vrste moralno obligacijo, čeprav niso Združene države odobrile versailleske mirovne pogodbe.

List Oeuvre je izračunal, da bo Francija v slučaju, da se bo postopalo žnjo kot z Belgijo, najbrž plačevala letna odplačila Združenim državam, ki bodo narasla od \$40,000,000 l. 1928 na \$120,000,000 leta 1936.

Medtem pa se pripravlja francoski finančni minister Caillaux na potovanje v London, da se pogaja glede uravnave francoskega dolga v Angliji. Angleži hočejo letna odplačila po dvajset milijonov funtov. Caillaux pa ne bo privolil v več kot osemnajst.

NORTHAMPTON, Mass., 21. avgusta. — Predsednik Coolidge je včeraj zvečer formalno odobril uravnavo belgijskega dolga. Dogovor je bil poslan iz Washingtona v Swampscott v posebni poštni vreči.

Strelna udarila v razstavo.

GRENOBLE, Francija, 20. avg. V poslopje, kjer so bili razstavljani avtomobili in električni aparati, je udarila včeraj strelna.

Povzročena škoda znaša deset milijonov frankov. Razstavo je bil pred kratkim otvoril predsednik francoske republike Domergue.

Načelnik banditov ustreljen.

WORCESTER, Mass., 21. avg. Truplo banditskega glavarja J. Troy, ki je a svojo tolpo teroriziral

ZA DOM SLEPCEV V LJUBLJANI

Jack Knapp, Cleveland, O., \$2.
Ana Skull, Purcell, Colo., \$1.
Družstvo št. 125 S. S. P. Z., Greensburg, Pa., \$10.00.

Denar smo sprejeli in ga bomo poslali na pristojno mesto.

Uredništvo.

Osumljeni morilec je bil aretiran.

Daley, osumljen umora motormana in inšpektorja v bližini Mount Vernon, je bil aretiran na farmi. — Policija pravi, da je priznal umor. — Posa je vdrla v hišo ter našla begunca v postelji.

Detektiv iz New Yorka in Mount Vernona, katerim so pomagali državni konštablerji iz Connecticuta, so včeraj zjutraj navadili na neko farmo v bližini Westport, Conn. ter vjeli Frank Daley-a, ki je priznal, da je umoril motormana in inšpektorja neke poulčne kare v Mount Vernon pred enim mesecem.

Daley, ki je star sedem in dvajset let in ki je živel na istočni 81 cesti, je bil prevečen v newyorški policijski glavni stan, kjer se je dognalo, da je bil v zadnjih šestih letih trikrat spoznan krivim vdoma.

V svojem takozvanem priznanju je Daley baje izjavil, da je streljal v samoočrambi. Rekel je: — Kaj drugega sem mogel storiti? Nista hotela dvigniti rok, ko sem jima ukazal storiti to in oba sta potegnila revolverje.

Soglasno s policijo je Daley rekel, da sta on in neki njegov tovariš, katerega išče sedaj policija, izvedela, da bo gotovo dne Jakob Schumacher, inšpektor Westchester Electric Railway Company prevel \$3500 v gotovini s karo, ki bo oddala iz New Rochelle ob poltreh zjutraj proti Mount Vernon.

Dan pred zločinom so odšli v Mount Vernon, kjer sta dobila avtomobil, katerega je vozil John Marino, ki je bil aretiran pretekli teden.

Daley je izjavil, da je bil njegov delež pri plenu le \$300, od katere svote je vrzel proč \$30 v srebru, ker je bil denar pretežak.

Morilec so zapuštali avtomobil, se skrivali par dni v bližini White Plains nakar je prišel Daley za kratek čas v New York, odkoder je šel v Westport, kjer so ga vjeli.

Prvi aretirani v tem slučaju, sta bili Mrs. John Marino, znana tudi kot Miss Edna Baltimore, na koje ime je bil registriran avtomobil ter neka njena prijateljica. Pozneje sta bili aretirani še dve nadaljni ženi.

Policija je bila več dni na sledi Daley-a ter je odšla včeraj v Westport ko je dobila obvestilo, da se skriva Daley na farmi Petra Klischea. Osem policistov je obkolilo hišo. Ob jutranji zori so vdrli skozi sprednja vrata. Šli so v drugo nadstropje, kjer so presenetili Daley-a, ki je sedel v postelji ter kadil cigareto.

Umor motormana in inšpektorja je mogoče primerjati glede brutalnosti edino z umorom dveh bančnih slov v Brooklynu, ki sta postala žrtev bratov Diamond ter John Farine.

Morilec se je vozil kot potnik v poulični kari, ki je zapustila New Rochelle ob pol treh zjutraj. V Mount Vernon je vstal ter se napolnil v sprednji del voza, kot da hoče izstopiti. Sunil je motormana Raynard Nicolla, v rebra in ko se je slednji okrenil, ga je morilec hladnokrvno ustrelil skozi sence.

— Oh, moj Bog, — je vzdiknil dvainšestdeset let stari inšpektor, ko je videl umor, nakar se je morilec obrnil ter smrtno ranil tudi njega.

Bandit je nato prijel vrečo s plenom, jih naložil v avtomobil ter so hitro odpeljali. Na mestu

Proti-semitski izgredi na Dunaju.

Proti-židovski izgredi na Dunaju imajo političen značaj. — Monarhistični baron na Dunaju pravi, da so v resnici protesti proti svetovnemu kapitalu. — Židje so le simbol tega kapitala.

Poroča Samuel Spewack.

DUNAJ, Avstrija, 21. avgusta. Kaj je resnični vzrok proti-židovske agitacije, ki se še vedno vrši na Dunaju? — To vprašanje sem stavljal baronu Sehagerju, načelniku tukajšnjega monarhističnega gibanja. Stanovanje barona Sehagerja je prebrskala policija, ker je domnevala, da so proti-židovski izgredi uvod k deklaraciji diktatorstva disnice.

Od barona sem dobil v izključnem pogovoru pošten izraz reakcijskega mnenja, glede sedanjega proti-židovskega gibanja. Njegova ugotovila so prav posebno značilna, ker sam jih dobil na predvečer nadaljnjih proti-židovskih sestankov, ki so v svojem bistvu izraz fanatičnega sovraštva do Židov, čeprav ne bodo imeli za posledico predivanja krvi.

Treba si je zapomniti, da so se antisemitizma vedno posluževali vsi politiki kot ščita za nekaj drugega. — Je baron odkrito priznal. — Mi monarhisti nismo proti svetovnemu zionističnemu kongresu kot takemu. Zionistični kongres se je vršil tukaj pod Francem Jožefom.

Ta proti-židovski izraz je tako ekonomski kot politični. Avstrijski ni odločen antisemit. Srdmnožee to ni obračal proti dunajskim Židom, temveč proti onim, ki so prišli semkaj iz istočne Evrope. Srd se je obračal proti takozvanemu svetovnemu kapitalu.

Baron je namignil, da je bilo to proti-židovsko ekonomsko razpoloženje umetno ustvarjeno od političnih voditeljev, ki so ga nato izpremenili v plemenski antagonizem.

Proti-židovsko razpoloženje pa je bilo ogorčenje nad edim položajem, — je nadaljeval baron. — Priznavam, da se je izločilo žide kot simbol kapitalizma. To je bila nesrečna stvar. Treba pa se je spomniti, da ni ljudska drhal posebno izbirčna. Nadaljne demonstracije so bile in so še sedaj protest proti vladi.

To je protest proti socializmu ki dovoljujejo sestanke vsem drugim fakcijam, le ne konservativnim.

Brez dvoma imajo v inozemstvu povsem napačen vtis glede pomembnosti teh izgredov. Brez ekonomske bede in brez politične zmede bi proti-židovsko razpoloženje, izginito preko noči.

Čprav se ni preko dneva poročalo o nikakih izgredih, so še nadalje šifili reakcijske proklamacije, v katerih so pozivljali prebivalstvo, naj izžene židovske delegate.

Čigave so ceste, židovske ali naše? — pravi neki napis. — Pred Dreber parkom, kjer se bo vršil danes sestanek, je nabito z velikimi črkami: Židje nimajo vstopa.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA". NAJVEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

Kjer je bil avtomobil zapuščen, je našla policija dve prazni pištoči ter skatljice z omamljivim sredstvom, s katerim so se morilec in njegovi tovariši utrdili. Večino plena, katerega so vrgli proč radi tež, so našli ob poti avtomobila

Izjava farmerja, ki so ga odvedli banditi

Sin farmerja Newmana, katerega so odvedli banditi, ki so pobegnili iz Oregon državne kaznilnice, pripoveduje v naslednjem svoje doživljanje v družbi treh morilcev.

OREGON CITY, Oregon, 21. Ko sem videl, da so zločinci Murray, Willos in Kelly sklenili odvesti avtomobil ter vzeti mene s seboj kot voznika, sem spoznal, da je prišla vrsta name, da storim nekaj za družino. Murray je sedel poleg mene na sprednjem sedežu. Kelly na desni strani za menoj in Willos na levi. Odpeljali smo se proti Oregon City. Približno eno miljo je vsakdo molčal, z izjemo Murray-a, ki mi je dal povelje, naj se pokorim vsem prometnim predpisom in naj ne skušam storiti ničesar, kar bi me bilo ukazano. Murray je čedvidno ljubil pse, kajti malo potem ko smo zapustili farmo, mi je ukazal zaviti, da ne povozim par majhnih psov, ki so se igrali na cesti. Vozili smo proti Oregon City, proti mestu, ki vodi preko Villamette reke. Murray mi je ukazal ustaviti avtomobil, da stopi ven ter pogleda, če kdo stražimost, kajti izvedel je, da se godi redno. Kelly-u se pa je očitno mudilo, kajti rekel je Murray-u, naj se peljemo naprej, ker si lahko priborimo pot preko mosta, če bi ga kdo stražil.

Vozili smo se nato navzdol po Singer Hill, ob glavni cesti Oregon City proti mestu. Tam sem videl stati policista Hemmingtona in Mattoxa, ki sta pazila na avtomobile. Zrla sta na naš avtomobil, a nista videla ničesar napačnega.

Policist Hemmington je prišel iti preko mostu, dočim je še vedno zrl na karo in zločinci so namerili nanj svoje revolverje, ko se je blizal kari, a jih očitno nispoznal. Nikake napačne kretnje ni napravil, a če bi bil posegel v žep po robove ali kako drugo stvar, bi bilo to njegovo zadnje dejanje.

Prevozili smo most z naglico tri desetih milj na uro in to naglico smo vzdržali na zapadni strani reke.

Od onega časa naprej, ko smo zapustili farmo, je Willos pritiskal revolver na moja pleča, da bi ne napravil kaj napačnega ali izdajalskega.

Na poti v Portland so nas srečali trije prometni policisti in kadar je prišel mimo eden teh, je bilo opaziti med zločinci veliko napetost. Na ta način smo se pri peljali na znanji rob Portlanda.

Murray mi je ukazal ustaviti pred majhno prodajalno v neker predmestju ter ukazal Wildeju (mehaniku, katerega so banditi ujeli ter ga prisili priveriti jih na farmo), naj gre v prodajalno plohbe kruha, kos klobase ter nekaj slaščic.

Tukaj sta Willos in Kelly naprotovola, a Murray je bil voditelj ter zmagal. Dal je Wildeju 65 centov ter mu rekel, da naj kupi, kar mu je naročil. Wilde je šel v prodajalno ter naročil zahtevano, a ni mogel oddati nobenega alarma.

Nato smo vozili preko dveh mostov v Portlandu. Konečno so nam banditi ukazali ustaviti na mestu kjer je deseta cesta in Washington St.

SVARILO PREDSEDNIKA U. M. W.

Predsednik United Mine Workers of America je posvaril trgovce v Wilkesbarre, naj se ne vmešavajo v premogarski spor. — Obnovljenje izkopavanja mehkega premoga v Pennsylvaniji. Kompaniji, ki je zopet začela obratovati, načeljuje zakladniški tajnik Mellon.

V premogarskem položaju sta bila včeraj dva razvoja večje važnosti.

John J. Lewis je brzojavil sestanku, katerega so sklicali trgovski interesi v antracitni pokrajini krog Wilkesbarre, naj se ne vtikajo v spor med antracitni mi premogarji in njih delodajalci.

Drugi razvoj pa je obstajal v obnovljenju izkopavanja mehkega premoga v zapadnem okraju Pennsylvanije pod neunijskimi pogoji, s katerim je pričela Pittsburgh Coal Company. To kompanijo, ki je prevladujoča v zapadni Pennsylvaniji ter je ena največjih v deželi, kontrolirajo interesi zakladniškega tajnika Mellona. Štiri in petdeset rorov te kompanije v okolici Pittsburgha je počivalo več mesecev, dočim je dobivala kompanija premog iz neunijskih rorov v West Virginiji in Kentucky.

Kljub brzojavki predsednika Lewisa je konferenca v Wilkesbarre, ki je vključevala v svoje članstvo zastopnike civilnih in podpornih organizacij, imenovala komiteje, ki bodo skušali preprečiti stavko dne 1. septembra potom sklicanja konferenc med premogarji in delodajalci.

Važnost zopetnega otvorjenja Banning rova v Fayette okraju tiči v dejstvu, da je to prvi poskus obratovanja na temelju mezdne lestvice iz leta 1917 in v možnosti, da pomenja to pričetek gibanja, ki bo doseglo svoj višek v povelju za generalno stavko v poljih mehkega premoga, o katerem je izjavil dne 29. junija Lewis v Scrantonu, da bo najbrž potrebno.

Soglasno z Associated Press je šlo manj kot štirideset mož na delo v Banning rovu, v katerem bi bilo normalno zaposlenih nekako sedemsto mož. Otvorjenje devet in tridesetih nadaljnjih rorov je odvisno od stališča 12,500 mož, ki so bili prej zaslojeni v njih.

V Bostonu bo danes konferenca governorjev, katero je sklical governor Fuller iz Massachusettsa razpravljala o položaju, ki je posledica pretnje antracitne stavke. Governorji se hočejo dogovoriti glede dobave nadomestil. Temu sestanku je poslal včeraj major Inglis, predstavitelj zveze antracitnih delodajalcev, dolgo pismo, v katerem je definiral stališče delodajalcev ter dal narovo izraza želji, da se uveljavi arbitracija.

gem avtomobilu in dobila bosta Portland z naglico štiridesetih kar zaslužita. milij, zunaj na cesti pa z naglico

Obrnil sem se ter vozil skozi petdesetih.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU

Danes so naše cene sledeče:

JUGOSLAVIJA:

1000 Din. — \$19.00 2000 Din. — \$37.80 5000 Din. — \$94.00

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot en tisoč dinarjev računamo posebej 15 centov za poštino in druge stroške.

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Poštni čekovni urad".

ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE:

200 lir \$ 8.40 500 lir \$20.00

300 lir \$12.30 1000 lir \$39.00

Pri naročilih, ki znašajo manj kot 200 lir, računamo po 15 centov za poštino in druge stroške.

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje Ljubljanska kreditna banka v Trstu.

Za pošiljateljce, ki presegajo PETTISOČ DINARJEV ali pa DVATISOČ LIR dovoljujemo po možnosti še poseben popust.

Vrednost Dinarjem in Liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej; računamo po ceni tistega dne, ko nam pride poslani denar v roke.

POŠILJATVE PO BRZOJAVNEM PISMU IZVRŠUJEMO V NAJKRAJŠEM ČASU TER RAČUNAMO ZA STROŠKE \$1.—

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Postal Money Order ali po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street New York, N. Y.

Telephone: Cortlandt 4687.

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, president Louis Benedik, treasurer

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
89 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
"Voice of the People"

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za nezemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrto leto	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenki nedelje in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejane bivalne nameni, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 89 Cortlandt Street New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

ZMANJŠANI SVET

Pokojni lord Milner je zapustil med svojimi dokumenti listino, katero je imenoval svoj politični "Credo". Prišel je s trditvijo, da ni kozmopolist, temveč nacionalist. Tega pa ni mislil v nikakršnem ožkotnem smislu. On ni trdil, da je angleški narod že iz potrebe boljši kot katerikoli drugi. Čutil pa je obvezno zvestobo do angleškega imperija, o katerem je rekel, da je njegov prvi veliki princip "slediti plemeniti". Njegova vera je bila, da bo angleška država na usodopolen način oslabiljena, če bo za vedno izgubila roje Angležev, ki odhajajo neprestano iz domačega ulnaka. Bilo je tudi upanje lorda Milnerja, da bodo v nekako dvajsetih letih izginila stara pričakovanja, da se bo angleški imperij počasi razkrojil, da bo razpadel in da se bodo vsi Angleži, v domači deželi ali preko morja, čutili vezani in spojeni v eno veliko politično skupino. Dostavil je na zelo značilen način:

— Ta razvoj je mogoč, hvala Bogu, in po mojem mnenju tudi neizogiben vsled tega, ker postaja svet vedno manjši, ker se vedno bolj in bolj krči.

Splošno znana in tudi priznana stvar je, da je postal svet v resnici manjši vsled procesov civilizacije. Niti najbolj osamljeni izolirani del sveta ne more še nadalje živeti sam zase. V preteklih desetih letih smo imeli obilo prilike dokazati utišenost tega, prav posebno z ozirom na bolezni, elementarne nevarnosti in nesreče, na finančne in ekonomske pogoje in končno in v glavnem z ozirom na vojno. Takih nevarnosti ni mogoče gledati učinkovito omejit na kraj njih izvora.

Slavni opis Macaulaya o rdečih Indijancih, ki skalpirajo drug drugega ob bregovih Mississippija radi sovražnosti med evropskimi deželami je daleč zaostal za dogodki in posledicami velike svetovne vojne.

Ves svet posluje sedaj kot en sam organizem. Strup v glavi se hitro razširi na najbolj oddaljene dele. Izrek lorda Milnerja, da se je svet izvanredno skrčil, bi se lahko razširilo tako, da bi vključeval tudi dejstvo, da je postal svet obenem tudi čudovito občutljiv in da se en del, en kontinent čudovito hitro odzove strahotam, katero je čutili najprej v drugem delu na drugem kontinentu.

Če je postal svet zelo majhen v smislu zlih uplivov, ki se hitro razširijo preko cele zemeljske površine, se ne sme pri tem pozabiti, da imajo tudi dobri uplivi prostejši in hitrejši tek. Dela pomoči, reševanja, miru imajo sedaj trenutni odmevi krog cele zemeljske oble v prav tako veliki meri kot dela zlobovosti in vojne.

V tem tiči upapolnost, s katero se je mogoče dotiti svetovnih problemov na organizem in preračunan način. Enemu narodu ni treba več čakati leta in leta, predno izve, kaj se godi v drugem. Komunikacija je skoro trenutna in širjenje idej je skoro tako hitro kot svetloba.

Skrben svet lorda Milnerja je postal očitno bolj mikavno polje za večje in boljše čine dobrohotnosti in finejše uspehe človeškega duha.

Ta univerzalnost, ki je posledica modernih iznajdb in s tem zvezanih sredstev pa bo polagoma tudi porušila ozke meje prenapetega nacionalizma, ki obožava samega sebe ter nima nobene dobre besede za ostale narode.

Ta univerzalnost bo koncem konca odpravila tudi sedanje meje držav ter združila vse narode sveta v eno družino, med koje člani ne bo nikakih političnih, in carinskih meja, — a ne v omejenem smislu lorda Milnerja, ki vidi le Anglijo, temveč v univerzalnem, mednarodnem smislu.

Ta strnitev pa bo tudi odpravila sedanja tekovanja med narodi in s tem tudi glavni vzrok vojne, ki so dosedaj neizменно za drzevale resničen napredek na tem in onem polju.

Ko se bo uresničilo to, bo prišel za človeštvo resnični milenij.

Razne vesti.

Torpedo v kopališču.

V morskem kopališču Nettuno pri Rimu se je pripetila dne 23. julija težka nesreča. V Speziji so delali poskuse z novim tipom torpedovke, ki pa je poskuševalcem ušla v smeri proti kopnem. Bliskovito je dvignila proti kopališču Nettuno ter je na svoji poti potopila neki čoln in usmrtila nekega 15 letnega dijaka, drugega kopaleca pa lahko ranila. Kopaločnega občinstva se je polastila strašna panika in policija je morala kopališče takoj zapreti, da je preprečila demonstracije.

V Kolicah

Na Slovaškem je umrl v nedeljo 2. julija tamošnji župan dr. Jan Ruman, ki si je pridobil velike za sluge za slovaško narodno življenje. Ruman je bil vreden Slovak, ki je s sodelovanjem požrtvovalnih narodnjakov dvignil gospodarski in kulturni nivo v slovaški državi.

Mednarodni zborniški kongres se je pričel v Ženevi. Kongres se ukvarja z okrog 100 zborniških kongresov.

DOŽIVLJAJ MLADEGA DEKLETA

Pred dunajskim kazenskim sodiščem se je danes odigrala zanimiva epizoda zasliševanja soferja Viktorja Bauerja, ki je bil obtožen, da je pregovoril 19letno dekle Ano R., hčerko železniškega uradnika za beg preko avstrijske meje v inozemstvo. Dekle je na ta način prišlo v roke dveh trgovcev z belimi sužnjami, ki so hoteli izkoristiti priložnost in Ano prodati kakor je v takih slučajih navedeno.

Ana se je spoznala z obtoženim letos v februarju. Služila je tedaj pri nekem tovarniškem ravnatelju. Z Bauerjem, ki je poročen, so se seznanila v družbi njegove žene, s katero vsi trije skupaj zahajali v gostilne in na zabavne prireditve. Ob neki taki priliki sta se soferju in njegovi ženi pridružila dva moška, ki sta povabila Ano na potovanje v Francijo, kjer so baje zelo potrebne dobre živile. Povedala sta dekletu, da se je že več drugih mladenk oddalo za to pot in da se jim lahko pridruži tudi ona.

Kmalu nato je pripovedoval Bauer Ani, da se namerava naseliti v inozemstvu in da pojde njim tudi njegova žena. Prigovarjal ji je, naj se pelje z njim, kar je ne bo nič stalo, pač pa ji lahko prinese srečo. Ker ji ni služba pri tovarniškem ravnatelju bila nič kaj posebno všeč, so je dekletu udalo in privolilo v odhod čez mejo. Bauer jo je vzel v avtomobil. Peljala sta se do kolodvora, kjer stajali v vlak. Tam sta se sedela omenjena trgovca s šestimi dekletimi. Družba se je peljala do meje pri Salzburgu, potem je izstopila prvi prekorajša bavarska mejo, nakar je sedla zopet v vlak. V Mainzju je začela družina Ani postajati sumljiva in dekle se je Bauerjem odstranilo iz vagona.

Sedaj se je začelo mučno, dolgo, mesečno romanje po Nemčiji. Ana in Bauer sta potovala kakor dva berača in sta le redko kje mogla dobiti zaslužek. S prisluženim denarjem sta se vozila proti Avstriji in končno se jima je posrečilo priti čez mejo, odkoder je dekletu s naravnost k svojim roditeljem, ki so izgubljeno hčer sprejeli z velikim veseljem.

Ko se je za to izvedelo, je policija izvolila Bauerja in državni pravdnik je naprtil proti njemu tožbo radi nagovarjanja k begu in radi ropu. Pred sodiščem je dolgo razpravljalo o tem, kakšne namene je imel z dekletom sofer; a ker ni bilo mogoče dokazati, da bi bil Bauer Ano nadlegoval z namazanimi ponudbami in se ni vedlo, kdo sta bila ona dva Bauerjeva znanca, je sodišče vseno obsojilo soferja radi vzdrževanja zvez z trgovci z belimi sužnjami na šest mesecev težke ječe.

Štirje delavci v ognjeni peči.

Iz Dortmunda poročajo: V Reineberga so padli štirje pekarni v razbojono peč. Dva sta vsled zadobitih opeklin takoj umrli, ostala dvojica se obupno bori s smrtjo.

DELO VAŠEGA ŽELODCA

Zadnja znanstvena preiskava na čičaškem vsučilišču je z vso gotovostjo dognala sledeče: Tekom prebave opravi želodec isto delo kot kuhinja s surovim mesom. Iz tega sledi, da je neobhodno potrebno, kot vsakdo ve, da se želodec vedno vzdržuje v detujučem stanju. V ta namen je najboljša pomoč Trinerjevo Grenko Vito. Čisti želodec ter pomaga jetram in ledicam, da normalno delujejo. Nikdar ne boste imeli slabega teka, zaprtja ali napenjanja ter se boste v najkrajši meri veselili lepega poletja. Trinerjevo Grenko Vito dobiš pri drugistru; ako pa bi ga ne imel v zalogi, pišite na: Joseph Triner Co., Chicago, Ill. V teh dneh rabite tudi Trinerjev Fli-Gas, ki pomori muhe in komarje. (Ad.)

TAJINSTVENA GRAŠČAKI-NJA

Francoski listi poročajo obširno o čudni aferi, ki je vzbujala med prebivalstvom male pontoške občine Chatenay-en-France že dolgo časa veliko pozornost in nemir.

Pred nekaj dnevi je policija bližnjega mesta dobila anonimno pismo, v katerem ji nepodpisani pisec javlja, da se na gradu Chatenay-en-France gode čudne stvari, da je tam zaprta neka ženska, ki ji lastnik gradu nikdar ne dovoli niti izprehoda itd.

Policijski komisar se je takoj po prejemu pisma napotil proti gradu. Medpotoma je izpraševal ljudi, kaj se govori med ljudstvom. Izvedel je, da staneje v gradu neki Charles Soler, star 67 let, po poklicu literat, ki pa se v časih nazivlje tudi za inženjerja. Soler da je bil velik prijatelj nekega bivšega predsednika republike, ki mu je ob neki priliki podaril dragoceno komja. Oženjen ga je s 51-letno Marijo, rojeno Chanot, sestro pred leti umrlega visokega policijskega uradnika. In Soler da ima ženo zaprto v gradu.

Vse to je izvedel policijski komisar. Dalje so mu ljudje pripovedovali, da se Soler peča z okultnimi vedami in da mu pri tem poslu pomaga 51-letna gospodična Bertta Delaplanque, o kateri trdi da je njegova tajnica, v resnici pa da nima drugega dela kot da nadzira njegovo zaprto ženo, kakor on, Soler, odide v Pariz. Te se je zgodi vsak dan.

Ko je policijski komisar prišel na grad, je najprej opazil, da so vsa vrata opremljena z močnimi zapirali in z debelimi verigami. Soba, v kateri je bivala Solerjeva žena, je bila majhna, in okno za strto. Te sobe ni smela nikdar zapustiti. Hranila se je izključno samo z mlekom in jajci, vsled česar je tako shujšala, da je bila bolj podobna okostju kakor živemu človeku. Sosedji so izjavili policijskemu komisarju, da so ponovi večkrat čuli iz gradu obupne kliče na pomoč.

Soler je dal poklicati tri zdravnike, ki naj bi ugotovili, da je njegova žena blazna. Hotel je na ta način pomiriti razburjenje ljudi siva ki je ženo opasno naraščalo. Zdravniki so ženo preiskali in izjavili da je sicer res v visoki meri živčno razdražena, blazna pa vendar ne ni.

Ko je policijski komisar nabral vse te podatke, je odšel in obvestil sodišče. Državni pravdnik je takoj začel preiskavo. Solerjeva žena mu je potožila, da se je poročila s svojim možem pred petin dvajsetimi leti proti svoji volji, ker so jo starši prisilili v zakon. Pristavila je, da jo je mož prisilil podpisati oporoko, v kateri zapuščala vse svoje imetje po smrti njemu.

Soler je ženinim izjavil ugovarjal. Dejal je, da ni res, da bi se hotel iznebiti svoje žene. Pač pa je opazil, da v njeni glavi ni vse v redu, in zato jo je dal zapreti v samotno sobo.

Sodišče je odredilo, da se Solerjeva žena prepelje v bolnico. Proti Solerju in gđ. Delaplanque pa je državni pravdnik dvignil obtožbo, češ, da sta Marijo Solerjevo oropala osebne svobode in jo s silo imela zaprto. Provizorično je sodišče oba obtožena pustilo na svobodi.

Afera je kakor omenjeno, dvignila v Franciji mnogo prahu, in senzacij žejno občinstvo nestrpno pričakuje, kako se bo stvar razpletla.

Grof Karolyi — mesarski tajnik. Grof Mikael Karolyi prvi predsednik madžarske republike, je sedaj sprejel tajniško mesto pri nekem mestarskem velepodjetju v Parizu. Ponudbo za to mesto je dobil v Ameriki, kjer ga je angažiral neki veleindustrialec v mesarski strki za 3000 dolarjev na mesec. Velepodjetje je očitno več za grofa kakor za tajnika, ki bi ga gotovo lahko dobila nemška in britanska tiskovna agencija.

Peter Zgaga

Ali ste pripravljeni, rojaki? Slovenska ameriška javnost, ali si pripravljena?

Ali že imate na strani potrebno svoto, ki jo boste darovali v vzvišen namen?

Ali je vaša vest čist, ali je vaše srce brez zlobe, ali vam valovi duša v brezkomnem veselju?

Ali so pripravljena bandera, ali so že postavljeni slavoloki, ali so si uradništva nabavila dovolj papirja da izidejo listi v posebnih izdajah?

Ali so vam polne kleti, ali so vaše mize pogrnjene, ali se že evre in emari po kuhinjah?

Ali so topiči pripravljeni in dekleta belo oblečena, ali že uglašajo godci svoje instrumente?

Kajti bliža se veliki dan: Kolverta se vrača domov s svojimi ekspedicijami!

Danes se vrši seja za Slovenski Dom v Brooklynu.

Želja vsakega nepristranskega rojaka v Greater New Yorku je, da bi bila ta seja malo bolj uspešna kot se bile seja za slovensko cerkev.

Ako bo gradila Dom vsa newyorška slovenska javnost, neoziraje se na politično in versko prepričanje, bo Dom kmalu zgrajen. Če se bo pa hotela povzpeti na krmilo sibična klika, ne bo drugega zgradili kot kup razvalin.

Izšla je nova zemljepisna knjiga, katere se bodo zanaprej posluževali v ameriških šolah.

Nad vse značilno je dejstvo, da so v tej knjigi natančno začetane meje ruske sovjetske republike in da je v nji precej obširen opis državnega ustroja sovjetske Rusije.

Ameriška šola je torej s tem, očitno priznala sovjetsko Rusijo.

To je tisočkrat večjega pomena, kot če bi jo priznali washingtonski diplomati.

Neki raziskovalec se je vrnil iz Afrike ter v nekem časopisu opisal svoje potovanje.

Med drugim pravi tudi sledeče: V nekem kraju so me domačini, ki niso videli še nobenega belega človeka, precej prijazno sprejeli. Ker vlada tam velika vročina, so jako pomanjkljivo ali pa sploh nič oblečeni, preživljajo se pa z ribami in divjačino. Divjačinski dekletom sem pokazal par ameriških listov, v katerih so bile slike modernih ameriških dam. Niso se moge načuditi ter so s kretanjem zahtevale, naj jim preskrbim take obleke.

Tako se glasi njegovo poročilo, ki je zanimivo, obenem pa tudi jako značilno.

Figova peresa so jim prenadletna. Hočejo biti tako komodno oblečene kot so nekatere ameriške "dame".

Hakramant, sedaj bodo pa za ves temeljito začeli. Poslušajte rojaki, kaj pravi vrhovni poveljnik prohibicijskih sil general Andrews. Dne 1. septembra bo napovedal križarsko vojno vsem kupčevalcem z žganjem. V ta namen je imenoval štirindvajset podpoveljnikov, ki bodo poslovali kot načelniki vsak v svojem okraju. Tem prohibicijskim uradnikom mora iti na roko vsa policija in vsi drugi javni organi. Vsaka ladja bo natančno preiskana, policija bo imela pravico ustaviti vsak avtomobil ter ga preiskati. Do 1. septembra bo najbrž izposloval tudi posebno sodniško dovoljenje, da bodo smeli njegovi ljudje stikati brez varantov po privatnih stanovanjih. Sleherni krašič osemnajstega amandamenta bo občno kaznovan.

Salabod, to pa to. Če bo res vse tako kot pravi Andrews, ne bo drugače kot da bodo morali butlegarji podražiti žganje za kakih petindvajset centov pri kvartu. Ne sme se jim zameriti. Nadaljnji tisočerm agentov bodo morali plačavati graft in zato si morajo zagotoviti nadaljne virov dohodkov.

STRAŠNA SMRT

Iz Londona poročajo o strašnem požaru, ki je zahteval tri mlade človeške žrtve.

Borzni senzal Murray Graham, čegar žena leži bolna nekje v Franciji, je imel navado, da je vsak dan obiskal svojega štiriletnega sina, ki je bil v oskrbi stare matere in dveh pestunov na lepem posestvu blizu Perthu na Škotskem. Ko je prišel te dni v Murrayhall, je našel samo črne ostanke svojega lepega letovišča in svojo mater. Sina in njegovih pestunov ni našel več, kar so vsi trije zgoreli.

V veliki žalosti ni poiskal niti trupla svojega sina, temveč je ne nadoma odpotoval, ne da bi obvestil svojo ženo o grozni nesreči.

Drugo jutro po očetovem odhodu je stihala kuhinjska uslužbenka trkanje v onem delu vile, kjer je bival otrok s svojima pestunjama. Hitro je vstala in je odprla vrata na hodnik, toda dim in plamen sta jo pregnala. V trenutku je bila alarmirana vsa hiša. Zaman klicali ognjegašce v Perthu, ker telefon ni funkcioniral. Končno se je odpravil šofer z avtomobilom v tri milje oddaljeno mesto. Medtem je sluga splezal na gorečo stropo, da bi od tam prišel v sobo, toda njegovi poskusi so bili zaman. V kratkem času je zgorel tudi ta del poslopja.

Sedemdesetletna stara mati je obupana gledala vse izjalovljene poskuse za rešitev svojega dragega vnuka. Morali so jo s silo odtrgati, ker je hotela skočiti v ogenj.

Kako je nastal požar, ne ve nihče. Tudi ni mogoče razumeti, zakaj se pestunje niso mogle rešiti s skokom skozi okno. Se bolj pa je nerazumljivo, zakaj nista odprli vrat, na katera sta trkali. Ni izključeno, da so bila vrata zaprjena in da v zmedbi nista mogli najti ključa. Tako sta skupno s svojim varovaneem morali počasi umirati v grozni mukah, dasi vno jih je ločila samo stena od življenja.

Usodni slučaj bolezni otrokove matere je preprečil njegovo in njegovih pestunov rešitev, kajti ako bi mož ne hitel k svoji ženi, da jo obzirno obvesti o nesreči, bi oče najbrže iskal truplo svojega ljubljene in bi tako rešil otroka in pestunje.

Po nedolžnem na smrt obsojen.

Nedavno je bil pred monakovskim porotnim sodiščem obsojen na smrt carinski uradnik Plank, ki je bil obtožen, da je v nočni službi ob bavarsko-avstrijski meji nenadoma ustrelil svojega tovariša. Plank, ki je neprestano govoril o svoji nedolžnosti, je bil v zadnjem trenutku pomiloščen na dosmrtno ječo. Pred par dnevi pa so na Verbalberškem aretirali pravga morilca v osebi nekega tihoapea. Planka so takoj izpustili na svobodo.

V vseh slučajih

najsibo za pošiljanje denarja v dinarjih, dolarjih ali lirah;

najsibo za izplačanje denarja, katerega hočete iz domovine sem dobiti;

najsibo za vloge na 'Special Interest Account' kjer je Vaš denar varno naložen in prinaša 4% obresti;

najsibo za potovanje v stari kraj in povratek v Ameriko, je najbolje za Vas, ako se obrnete na poznani in zanesljivi zavod, kateri Vas bo vsikdar točno in zanesljivo poslužil:

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

NAJSTAREJŠA JUGOSLOVANSKA POTNIŠKA POSLOVNICA V AMERIKI

Ko je izvršil nedavno peti mož igralke May Johe samomor, je obšla tajna groza ves praznovrni anglosaški svet. Nekdo se je spomnil, da je bila May Johe poprej poročena z lordom Francise Hompeovom, ki je prinesel v ta zakon tudi znameniti Hopeov dijamant. Ali je bil samomor petega moža May Johe v zvezi s prokletstvom, ki se drži tega dragulja? Zgodovina tega prokletega dijamenta je zagotvetna. Že njegova zunanost je taka, da vpliva na praznovrni ljudi. Njegova barva je jekleno-modra. Dolgo časa je ležal ta dragulj v zakladnici nekega samostana v Birmi. Ko pa so v 17. ali 18. stoletju vdrli v ta samostan roparji, so bili menihi preslabi, da bi se jim uprli in zato so jim izročili dijamant obenem s kletvijo. In kdor je prišel posilmal v stik z modrim dijamantom, ga je preganjala nesreča na vsakem koraku. Tudi Marija Antoinetta je čutila posledice poklesta, ki se drži tega čudnega dragulja.

Potem se nekaj časa o njem sploh ni govorilo in šele koncem minulega stoletja je postal modri dijamant predmet senzacionalnega mednarodnega procesa. Znani londonski zlatar Cartier ga je prodal nekemu ameriški milijonarju. V kupno pogodbo pa je prišla posebna določba, da kupca ne bo veljavna, če prinese modri dijamant svojem novemu lastniku nesrečo. Milijonarju, ki je kupil dijamant, se je po dolgem pričakovanju rodil naslednik. Skrb za tega otroka se je zdelo celo Amerikancem nenavadna. Poleg strožne in osebnih zdravnikov je milijonar najel tudi več detektivov, ki naj bi stražili novorojenčka, da ga ne odnese roparji. Toda zgodilo se je, da je kmalu po sklenjeni kupčiji avtomobil povozil dete pred nosom nesrečne matere. Dete je bilo takoj mrtvo. Nesreča se je zgodila tako naglo, da niti dojlja, niti mati, niti detektivji niso mogli rešiti dragocenega življenja.

Tako je postal modri dijamant zopet predmet splošnega zanimanja. Ameriški milijonar je se sklical na dotično določbo v kupni pogodbi in je vrnil Cartieru zloglasni dragulj. Ta pa ga ni hotel sprejeti, ampak je izročil zadevo sodišču. Sodišče je priznalo, da je ravnal prav, zakaj odvisnosti med pozoženim detetom in modrim dijamantom ni bilo mogoče dokazati. Vzročna odvisnost je torej zmaga nad birminskimi menihi. Toda tako je bilo samo v očeh pravice. Miss May Johe trdi namreč, da je modri dijamant vzrok tragične smrti njenega petega moža. Praznovrta javnost je v tem slučaju na njeni strani.

Odprava vizuma med Italijo in Avstrijo.

V kratkem se končajo pogajanja med Rimom in Dunajem za odpravo vizuma.

ALOJZ JIRASEK:

FILOZOFSKA ZGODBA

(Nadaljevanje.)

Medtem ko sta mati in hči odlagali klobuke in vrhno obleko, se je Lenka spet toliko umirila, da so ji izginili z Mea vsi sledovi razburjenja in genotja. Pridno je šivala in odgovarjala kakor po navadi na tetina vprašanja. Notri pa ni bilo tiho in mirno. Njeno mlado srce je bilo davno že naklonjeno mlademu temu možu, ki je med filozofi veljavno imel. Rada ga je videla, ko je prihajal učiti Prieka; vesela je bila, kadar je o priliki z njo izpregovoril par besede. Mislija je, da ji tako ugaja njegova čista, jedrnatost, češčina, kakršne razen pri stricu nikjer ni slišala. Od tete in od Loti je čula o njem same pohvalne besede in rada je poslušala njuno govorjenje; ni si pa upala o tem mladem možu nič pripomniti.

Zdaj je bilo njeno srce preseščeno. Nikoli se ni nadejala, da je takih razovor, da bi jo razumel in se je razveselil. Svoja najgorkejša čustva in misli je morala dolejš skrivati; smejali so se ji zaradi njih, on pa ji je stisnil roko in dejal: — O, kako sem vesel, da sem vas danes spoznal!

Ni bila samo vnet, resnična rodoljubka, bila je tudi devojka. — Drugače je z dopadanjem gledala tega zalaga študenta, ki je bil vseh Lotinki in drugim, danes pa je stal ta deklet sicer malobrižni mladenič pred njo ognjevit, goreč in njegovo izrazito lice je bilo kakor ožarjeno.

Ko bi ga takole Loti ali druga deklica videla in slišala njegovo gorečo besedo, pa naj tudi ne čuti tako rodoljubno kakor Lenka, težko da bi ohranila mirno srce, težko da bi ga pred njim zaprla.

Kaj šele Lenka, ta pepelka v hiši gospoda aktuarja, ki se je malo ločilo brigal zanj in ki je nihče ni cenil. Starši so ji zgodaj umrli in sirote se je zavzel "gospod striček", župnik v oddaljeni hribovski vasi. Bil je starši brat Lenčine matere in od tistih rodoljubov, ki so v onih prežalostnih časih skoro popolne nezavednosti na tihem, pa blagostno delovali za koristi svojega ljudstva. Nihče ni proslavil ne ohranil njih imena, ali njihovo pokolenje je dalo izpričevalo o njih nesebičnem, požrtvovalnem delovanju.

Takega rodoljubnega duhovnika odgojenka je bila Lenka. Ko je njen varih in dobitnik umrl, zapustivši ji poleg svoje knjižnice, iz katere je čerkne knjige kakor zaklad hranila v svoji skrinjici, le skromno premoženje, jo je sprejel v svojo rodoljubno gospodstvo Roubinek, brat rajnega župnika in Lenčine matere. Tako je živela že leto dni v hiši drugega svojega strica, tovarišica in pomočnica Lotinke, ljubljenske Roubinkove gospe.

Ura je bila pri kraju in Vavrena se je po končanem poučevanju vrnil v prvo sobo, pripravljen na odhod. Ali gospa aktuarjeva ga ni kar tako hitro izpustila. Rada se je z njim menila in tudi danes je začela govorico v svoji navadni mešanici. Tu je izrekla kaj po češki in spet okrasila svoj izrek z nemškim podatkem ali pojasnilom.

Vprašala je instruktora, če je tudi užil tega nenavadno krasnega dne, pravila mu je, kje sta bili z Lotinko na izprehodu, kako je hčerko vsa ta krasota prevzela, in dodala je:

— Sie war hin von Bewunderung! — Ah kaj, to je šele april! Kakšen pa bo šele maj! — je pripomnila Loti.

Vavrena se je zgenil. — Ne vem, kaj je tem gospodom prišlo na misel! Prvega maja! — Kakšno veselje je bilo nekdanj! — Diese Majales!

— Kaj jih letos spet ne bo, gospod Vavrena? — je vprašala Loti.

— Kako bi bili! Če lani niso smeli biti, jih letos spet ne bodo dovolili, — je odgovorila mati. — Morda pa vendar bodo! — je s poudarkom dejal filozof.

— Ah! — je blaženo zavzdihnila Loti, vprašuje zroč mladega filozofa.

— Tako bi bilo tudi prav! Od nekdanj, kar je tu filozofija, so bili vsako leto. Es ist ihr Verrecht! — Ah, da bi bili! — je vzklila hčerka in sanjavo uprla široko odprte oči nekam v prazno, kakor bi tam videla vsa razkošja te študentske slavnosti.

razprostrli obe roki, da je zastavil pot. In že je trešila obenj kvišku. — Potrudite se, gospod Vavrena, da bodo majales gospodom filozofom dovoljeni!

— Tudi na to mislim, milostiva — in nasmehnil se je.

Ko pa se je poslavljala, je njegov zadnji pogled ujel Lenko pri delu. Ona je dobro opazila in srce ji je veselo zaigralo.

— Ah, zdaj se spominjam, mamica, kar mi je danes zjutraj pravi knjigovodja Mina o gospodu Vavreni, — je zaklicala živahno Loti.

— No! — Da bi bil gospod Vavrena fleten in dober; če bi ne bil tako stoltz, so koenite man ihn ausstehen —

O, sama zavist in Eifersucht. In mama se je pomembno ozrla po hčeri.

II.

Fribort je pisal, črtal, popravljal, premišljal in na novo pisal. Tako se je poglubil v svoje delo, da ni slišal niti hrupa, niti šuma, ki se je razlegal skozi okno izpod lope in s trga v njegovo sobico. Ta soba je bila pravo študentsko prebivališče, ne velika, brez okrasov in lepega pohištva. Štiri postelje in ob vsaki črna skrinja, so zavzemale največ prostora. Poleg tega sta bili ta dve večji mizi, ena manjša, pri kateri je pisal Fribort, in zadaj ob steni polica za knjige. Na zidu sta visela v ružjavih okvirjih dva kolorirana bakroreza po francoskih originalih in med njima kitara na zeleni pentlji.

Ravno je prebral Fribort natiho zadnje stavke že na čisto prepisanega svojega izdelka, ko se je v prvi sobi oglasil mirni glas gospodične Elis, kateri je odgovarjal voltel bas.

Fribort je zgenil polo in jo hitro spravil v svojo mizico; vstopil je mlad mo, dolge, nekoliko sileaste tisti. Na neravnosti ni bila prirojena napaka, temveč posledica sključenega, neprestanega sedenja in neravne hoje.

— Ah, pozdravljen, Špina! — Kod pa se zmerom potepaš? — V parku sem bil, — in sedel je na skrinjo. Nato je vzel iz velike mize kos kruha in se ga z apetitom lotil.

Fribort je molče gledal svojega tovariša, ki je komaj nekaj malo pojedel, se prijel spet knjige in se poglubil v pridno branje. Lice mu je bilo rjavkaste polti, čelo nizko, nos nelep, in predvsem mu niso pristajali veliki, neenaki zobje, katerih prednja dva čudno da nista vun štrlela.

— Špina! — je povzel za trenutek Hanak.

— Študiram, — ga je nevoljno zavrnil tovariš; toda ni preteklo niti pet minut, in že je črčala knjiga v kot in študent je poskočil.

— Hudiči vzemi vso filozofijo! — Zakaj se kregaš?

— Kdo bi se pa smejal! Trudim se kakor norec, dobim nazadnje kakšno primno in slednjič — moram vendarle v kuto! Frater pa res ne bom, ne pa ne! — in premeril je naglo parkrat neveliki prostor.

— Kakšne muhe so ti pa šinile naenkrat v glavo? Pojdi sem, fant, pojdi, semle stopi.

— Nehaj no!

— Ne boš se mi izvil — priznaj, ti si zaljubljen!

Rjavo lice neizkušnega, prostodušnega filozofa se je pobarvala na temno. V zadregi je bil.

— Kdo ti je to povedal? Kaj ti —

Toda glas in izraz njegovega lica nista prepričevala.

— Zaučaj mi vendar, prijatelj!

— Pusti me! Tebi zaupati!

Tako osorno dobičnik Špina se nikoli ni odgovarjal. Okrenil se je in sedel spet na skrinjo.

Fribort je videl, da je razdražen, zato je umolknil. Za trenutek je vzel klobuk in vprašal:

— Ne veš, ali je Marinka v štacuni ali gospa sama?

— Ne vem, — je zabučal Špina v najgloblji basu in v lice mu je spet švignila temna rdečica.

Fribort je prekorajil sobo gospodične Elis, ki je zdaj v kuhinji nekaj pripravljala, prestopil prag in obstal nad okizmi, vijugastimi stopnicami, nad katerimi se je že razprstiral mrak.

Zdajci je spodaj v veži zažvrgolel prijeten ženski glas in takoj nato so se zaslišali na stopnicah nagli, drobni koraki. Fribort je stopil malo nižje, se ustavil in hitreč devojka, lahen krik se je razlegnil v mraku.

— Marinka, saj sem jaz.

— Ah, pustite me, mama je v štacuni.

— Midva pa tukaj in naju ne vidi in ne sliši.

— Tale šopek vijolic vam dam, če me izpustite. Nesem si jih v kozareček, ker ste pa tako poredni, se moram odkupiti.

— Kajpada, prosim prav lepo.

— Nate. Ampak — umolknila je v njegovem naročju.

— To je za šopek — in poljubila jo je vroče v sence in v žareče, mehko lice. Brhka deklica se je nehala hipec braniti, nato pa se mu je iztrgala iz objema in obstala s par skoki nad stopnicami. — Oko in lice sta ji žarela, lasje nad čistim lepim čelom so bili zmriseni.

— Marinka — pojdete na izprehod? — je zasepetal razvneti mladenič.

— Huda sem —

— Na nasipe ali v park?

— V park — in že mu je izginila izpred oči. Švignila je hitro v sobo, ki je bila poleg stanovanja gospodične Elis. Kri se je Fribort razgrela; z dišečim šopekom v roki je stopil iz veže. Na desno hišnih vrat je bila mokarija, kjer je popoldne Marinka prodajala. Zdaj je šla tja mati sama, hišna posestnica, ker je dala hčerki dovoljenje iti s prijateljico na izprehod. Fribort je mimogrede spoštljivo pozdravil mater svoje Marinke.

— Ampak, gospod Fribort!

— Kaj pa je to, saj ste vsi beli!

— in resna, nevelika meščanka je kazala na filozofove prsi, kjer je bila temna suknja obeljena.

— Ah, bo pač od zidu — hvala.

— Tako, s prsi ste se tiščali ob zid?

— Je pa že suknja tako visela!

— in smeje se je priporočil matroni, ki ga je nekam nezaupno gledala.

— Pozabil sem, da je Marinka v štacuni roka z moko posuta, da ima lase kakor napudrane, — je pomislil blaženi filozof in nameril proti grajskemu parku.

Nastal je večer. V študentski sobici je gorela na eni mizi svetilka; na manjši, pri kateri je sedel Vavrena in bral, je brlela sveča. Špina, oblečen, je ležal zlek njen vzrak čez skrinjo in neodstano posteljo v mračnem kotu in puh iz dolge pipe. Oči so mu bile uprte v prazno. Bil je globoko zamišljen.

V sobici je bilo tiho, le včasih se je oglasil cinkot šlice ob krožnik. Zelenka je jedel svojo večerjo — čežano in prigrizoval svoj krajec hleba, tretji in zadnji.

Imel je namreč natanko izmerjeno, koliko kruha si sme privoščiti zjutraj, opoldne in zvečer. Skoro samo od njega se je živel. Pravkar se je vrnil od instrukcij zdelan in lačen in teknilo mu je dobro. Komaj je pojedel in sam z mize pospravil, že se je prijel blede, suhi ta fant knjige in študiral ali "guli", kakor je govoril Fribort.

(Dolje prihajajo.)

Znane cene na tadjah Dubrovacke plovitbe.

Ravnateljstvo Dubrovacke plovitbe je sklenilo, da se dovoli polovična vozna cena na njenih ladajah vsem državnim uradnikom.

Jeto ugodnost uživajo tudi rodinski člani državnih uradnikov.

ZANIMIVI IN KORISTNI PODATKI

(Foreign Language Information Service. — Jugoslav Bureau.)

POTOVANJE IZ ZDruženih Držav v KANADO.

Kanada ne zahteva potnih listov ali kanadskih viz od ne-priselencev. Turisti niso priseljenci. Zato ljudje, nastanjeni v Združenih Državah, naj bodo ameriški državljani ali inozemci, in ki želijo iti v Kanado kot turisti, lahko vstopijo brez potnih listov ali viz.

Morajo pa biti pripravljeni, nato, da bodo ob meji izprašani od kanadskih priseljeniških inspektorjev in da bodo povoljno odgovorili glede sledečih točk:

1) da prihajajo v Kanado le začasno, 2) da ne nameravajo poslati si dela v Kanadi in 3) da imajo zadosti denarja za svoje stroške tekom bivanja v Kanadi. Morajo torej prepričati kanadske oblasti, da bodo v stanu vrniti se v Zdr. Države.

Kake dokumente potrebuje ameriški državljan?

Ameriški državljan sme vstopiti v Kanado bodisi kot priseljenec ali kot turist. V vsakem slučaju pa mora biti v stanu, da ima zadosti denarja za svoje bivanje v Kanadi oziroma dolar ne dobi delo. Pripravljen mora biti, da zahteva dokaz o njegovem ameriškem državljanstvu. Ako je državljan po rojstvu, zadostuje kot dokaz rojstno spričevalo ali legalizirana izjava klerka njegovega volišča; ako je državljan po naturalizaciji, naj to dokaže s svojim državljanstvom spričevalom. V slučaju poročene ženske, ki se zahteva možovo državljanstvo spričevalo in poročni list. Teh dokumentov ne bo morda nihče zahteval, ali previdno ravnaj, kdor ima pri sebi, da si pristihi mogoče sitnosti in zmede. Vseled obsežna vtihotapljanja inozemcev ob meji je razumljivo, da so toliko kanadski koliko ameriški priseljeniški nadzorniki postali sumničavi in da utegnejo vprašati vsakogar, naj dokaže svoje trditve.

Kake dokumente mora imeti inozemec?

Inozemec ki stanuje v Združenih Državah in želi iti začasno v Kanado, utegne imeti pri tem bržkone več težkoč kot jih ima ameriški državljan. Pred vsem Kanado pripuščajo kot priseljence jako malo inozemcev, nastanjenih v Združenih Državah. Razum ako so poljedelci ali poljedelski delavci ali hišni sluge oziroma dekle, jih Kanada ne pripuščajo, kajti kanadski priseljeniški predpisi zahtevajo, da se morajo vsi drugi inozemci priseliti v Kanado po neprekinjeni vožnji, direktno iz svoje domovine. Pa tudi zgoraj omenjeni inozemci (poljedelci, poljedelski delavci in hišni sluge oziroma dekle) najdemo dostikrat, da je težko vstopiti v Kanado. Radi tega je skrajna važnost za inozemca, nastanjenega v Zdr. Državi, da je v stanu dokazati, da potuje v Kanado le začasno kot turist. Pismo s strani delodajalca, lastnika knjižnice, lastniške listine — sploh kakoli utegne dokazati, da potnikov osebni in gnetni interes je vkorenjen v tej deželi, lahko služijo za dokaz. Kakor zgoraj rečeno, treba imeti s seboj primerno zadosti denarja.

Dovoljenje za povratek

Naravno je, da kanadski priseljeniški nadzorniki ne bi dovolili začasnega vstopa osebi, kateri bi ameriška priseljeniška oblast zahtevala povratek v Združene Države. Pred vsem inozemec, ki ni bil zakonito pripuščan v Združene Države, nima pravice do povratka. Inozemci, ki so prišli v Združene Države po 3. juniju 1921. in so dobili "prvi papir" od avgusta 1924 naprej (razum v neklih sodiških), lahko s tem svojim "prvim papirjem" dokažejo, da so prišli postavno v Združene Države. Kajti drugače ne bi tega papirja sploh dobili. Za druge pa je najboljši dokaz ono dovoljenje za povratek (Permit to reenter), ki ga izdaje generalni priseljeniški komisar v Washingtonu na podlagi prošnje.

V Združenih Državah je jako veliko Kanadcev in inozemcev, poprej nastanjenih v Kanadi, ki niso bili zakonito pripuščeni, ko so prišli v Združene Države. Morajo torej prišči kot turisti ali začasni potniki, pa so tukaj dobili dela in so to ostali. Navadno ni nikakega zapiska o prihodu teh potnikov. Ako taki ljudje gredo v Kanado na začasen obisk, je prav mogoče, da jih Kanada ne pripuščajo. Ko so pa vrnajo nazaj v omenjene Združene Države, so podvrženi istim predpisom, kot vsak inozemec, ki prvič prihaja v Zdr. Države, kajti

niso bili poprej zakonito pripuščeni v Združene Države.

Za one, ki so Kanado po rojstvu, ni stvar tako resna. Kajti za njih ni nikake omejitve potom kvote. Treba je da dobijo priseljeniško vizo in da plačajo glavarno. Ako drugače odgovarjajo predpisom priseljeniških zakonov, bodo pripuščeni. Ali za osebo, ki niso bile rojene v Kanadi, je stvar povsem drugačna. Da so bili naturalizirani v Kanadi, jim to niso pomagali. Oni spadajo pod kvoto svoje rojstne dežele in le, ako si priseljijo mesto v kvoti iste inozemce priti v Združene Države.

Predsednik bo ostal dalj časa pri očetu.

PLYMOUTH, Vt., 19. avgusta. Predsednik Coolidge ima pravi užitek od svojega bivanja v tej osamljeni vasi in vsled tega je za nedoločen čas priložil svoj povratek v Swampscott. Vrnjeno pa je da se bo vrnil v poletno Belo hišo še pred koncem tega tedna.

Ko sta dospela predsednik in njegova žena v Plymouth pretekli potek, je bilo objavljeno, da bo sta ostala tri ali štiri dni. Domnevalo se je vsled tega, da bosta odpotovala večer ali danes, a ničesar nista še sklenila glede tega. Izvestno vreme, ki je prevladovalo izza sobote, je v veliki meri povečalo užitek predsednika, ker se je lahko mudil na pristemu tedlu daljša izprehode, peš ali z avtomobilom.

Čeprav precej izoliran od ostalega sveta, je predsednik v stalnem stiku z vladnimi zadevami s pomočjo brzojava in pošte.

Predsednik je bil precej razveseljen, ko so mu sporočili, da je bil dosežen dogovor glede vprašanja belgijskega vojne dolga. Včeraj je bila tudi objavljena radijska brzojavka, katero je poslal ekspedicijski McMillana, v kateri je želel arktičnemu raziskovalcu dobro srečo.

Ne zavživajte neoprane-ga sadja!

HAMMONTON, N. J., 21. avg. Več kot dva tisoč slučajev "hudičeve gripe", kot imenujejo v teh krajih novo bolezen, ki se je pojavila, so prijavili zdravniki v zadnjih treh tednih v tem delu države. Največ slučajev se je pripetilo v Camden okraju.

Dr. A. McCallum iz Barringtona je zdravil 500 žrtev te bolezni in dr. Magee iz Audubon dvost. Vzrok te bolezni pripisujejo zdravniki zavzivanju neoprane-ga sadja, katero se je poskopirilo z arzenskokislom oksidom svinca, da se ga zavaruje pred napadi japonskega hrošča.

Pot let stari Marian Lyons iz Audubona, ki je jedel poskopljeno breskve, je umrl v četrtki ponoči in enajstletni Carl Marshall iz Mapleshade je zbolel po zavzivanju grozdja ter leži nevarno bolan v West Jersey bolnici v Camden.

Popolnoma varno naložite denar v LJUBLJANSKO POSOJILNICO V Ljubljani, Mestni trg šte. 6, Jugoslavija

Hranilne vloge na knjižice in na tekoči račun obrestuje najbolje.

AMERIKANCI! Nalagajte svoje prihranke v Ljubljansko posojilnico!

Grozdje! Grozdje! Grozdje!

To je že peto zaporedno leto, ko smo razposlali na stotine kar grozdja našim odjemalcem v vse dele Združenih držav, in vsak posamezni odjemalec je bil zadovoljen z našim blagom! Naročite karo našega izbranega črnega ali belega grozdja in se prepričajte. Naša prva trgatve se je že začela.

BAKULICH PREDOVICH CO. 216 California Fruit Bldg., SACRAMENTO, CALIF.

Zabasanost.

Velik del telesnih bolezni lahko zasledimo do zaprtja. To stanje ne zanemarjajte.

Severa's Balzol

je neprecenljiva pomoč v takem stanju želočne in prebavne neurednosti in zaprtja. Sijajna tonika za oslabele ljudi.

Cena 50c in 65c.

Poskusite najprej pri ljekarju

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

Redka prilika

Farma napredaj ali pa tudi v zamenjavo za hišo ali majhno farmo v kakšni večji slovenski naselbini. Farma obsega 160 akrov, lepa lega in dobra zemlja, 100 akrov je za obdelavo, drugo pa pašnik in lep gozd, 10 sob hiša, studenčeva voda napeljana v hišo, hlev za 25 glav, tekoča voda poleg hleva, kokošnjak, svinjak, poslopje za mleko, žito in pridlike, velik sadni vrt, 4 konji, 12 molzaih krav, 1 bik, 1 telica, 2 svinji, 8 mladih prešičev 120 kokoši in vse poljedeljsko orodje; samo dve milji do mesta in mlekarne — grade A.

Tu plačajo 40c več kot grade B in od 69 do 80c več pri 100 ft. kot po drugih oddaljenih krajih.

Prodaj ali zamenjaj, vse skupaj ali pa samo farmo, ali pa kar si viden zbere. Na farmo se plača mo trojino takoj in ostalo pa na lahke letne obroke; prevzamem tudi nekaj posojila za hišo.

Ne prodam, da ne bi mogel shajati, ampak zato, ker mi je žena umrla in sem brez gospodinjje s samimi otroci.

Cena je nizka.

Farma se nahaja v Otsego County, kjer je okrog 200 dobro stoječih slovenskih farmarjev.

J. STEGEL,

R. D. 2. Schenectady, N. Y.

OGLAS.

Rojakom, ki me vprašujejo rado dela, pojasnim tem potom, da je tu zljaj slabo. Za bela drva se plača \$3.50 od korta ter morajo biti prve vrste in lepo zložena. Če bi se slučajno kdo pripeljal v Sugarum, bo moral iti bos nazaj; tako je zljaj tu. Pozdrav vsem.

Anton Rolih,

Box 4, Cornplanter, Pa.

"GLAS NARODA", THE BEST JUGOSLAV ADVERTISING MEDIUM

Popolnoma varno naložite denar v

LJUBLJANSKO POSOJILNICO

V Ljubljani, Mestni trg šte. 6, Jugoslavija

Hranilne vloge na knjižice in na tekoči račun obrestuje najbolje.

AMERIKANCI! Nalagajte svoje prihranke v Ljubljansko posojilnico!

Grozdje! Grozdje! Grozdje!

To je že peto zaporedno leto, ko smo razposlali na stotine kar grozdja našim odjemalcem v vse dele Združenih držav, in vsak posamezni odjemalec je bil zadovoljen z našim blagom! Naročite karo našega izbranega črnega ali belega grozdja in se prepričajte. Naša prva trgatve se je že začela.

BAKULICH PREDOVICH CO.

216 California Fruit Bldg., SACRAMENTO, CALIF.

Kapitan Maryat:

JOSEPH RUSHBROOK

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

25

(adaljevanje.)

Sodnik je izstavil potrebne listine in pol ure pozneje je bil naš junak že med vsakovrstnimi zločinci. Ko se je nahajal sam v svoji celici, si ji pokrili lice z obema rokama ter pričel jokati. Podpirala ga je sicer zavest, da je nedolžen, a spominjal se je sreče, katero je šele pred kratkim užival.

Kako naj obvesti svoj položaj znanec? Le en človek je živel, kateremu je lahko brez skrbi zaupal vso zadržano, — namreč Mary. Poklical je ječarja, ga prosil za papir in črnilo ter zapisal za Mary pismo, v katerem ji je sporočil, v kakšnem položaju se nahaja, in da bo naslednjega dne prevečen v Exeter, kjer bo stavljen pred sodišče. Ječarju je dal gvinejo ter ga prosil, naj odda pismo.

— To bom storil, — je odvrnil ječar. — Priznati pa moram, da je vaš slučaj najbolj čuden kar sem jih kedaj doživel. Zaporno povelje proti vam je bilo izstavljeno pred osmimi leti in vi ne morete biti stari več kot sedemnajst ali osemnajst let.

— In verdar sem starejši, — je odvrnil Joe. — Star sem eno in dvajset let.

— Tega ne povejte nikomur in jaz vas nisem slišal. Sodišče upošteva mladost. Lahko se zanesete da ne boste viseli. Napravili boste potovanje preko velike luže, to je vse. Ne izgubite poguma.

Mary je dobila naslednjega dne pismo ter se strašno vznemirila. Vrgla je proč svoje delo in je bila še vedno solzna, ko je vstopila Mrs. Austin.

— Kaj pa je, Mary? — jo je vprašala slednja.

— Dobila sem pismo od svojega brata, madama. V največjih stiskah je ter vas moram prositi, da me pustite k njemu.

— Kaj se je pripetilo vašemu bratu?

Mary ni odgovorila, temveč le jokala.

— Če je vaš brat v stiski, vas nočem zadrževati. Ali je stvar resna?

— V ječi je, madama.

— Mogoče v ječi za dolžnike?

— Ne, obtožen je umora, čeprav ni kriv.

— Radi umora? In nedolžen? Kje in kedaj je bil izvršen ta umor?

— Pri d številih leti, ko je bil še otrok.

— Kako čudno, — si je mislila madama, ki je težko sople.

— Kje pač, Mary?

— V Devonshire, madama, pri Grassford.

Mrs. Austin je padla nezavestna s stola. Mary, skrajno presenečena, ji je prihitela na pomoč. Nekaj časa pozneje se ji je posrečilo zdramiti jo ter jo povedti na zofa.

Mrs. Austin je zarila obraz v blazine in Mary je stala poleg nje ter jo skušala potolažiti. Konečno je dvignila Mrs. Austin obraz ter rekla s slovesnim glasom:

— Mary, ne varajte me. Vi pravite, da je oni deček vaš brat. Ali ni to laž? Trdno sem prepričana o tem. Govorite, Mary.

— Ni moj rojstni brat, madama, a ljubim ga prav tako.

— Odgovorite mi odkrito, Mary, če ne imate rada. Vi poznate pravo ime tega dečka. Kako se glasi?

— Joseph Rushbrook, madama, — je odvrnila Mary jokaje.

— Vedela sem, — je vzkliknila Mrs. Austin. — Prišel je udarec. Bog bodi usmiljen z menoj! Kaj naj storim?

Mary je bila presenečena. Kaj je mogla vedeti madama o Joe-u in zakaj se je tako razburila? To je bilo zanj velika skrivnost. Nekaj časa je ostala ob svoji gospodinji, ki se je medtem že pomirila, nakar je rekla:

— Ali smem iti sedaj, madama?

— Da, — je odvrnila madama, — gotovo. Sedaj pa ne smete imeti pred menoj nikake skrivnosti ter mi morate vse zaupati. Vidite, da se zanimam za onega mladega moža prav tako kot vi, Mary. To naj vam za enkrat zadostuje. Prepričana ste lahko, da vam bom stala na strani z vsemi svojimi močmi in da ne bom štela z denarjem.

— Ničesar nočem prikriti, madama, — je odvrnila Mary, — kajti ljubim ga iz celega srca.

Mary je pričela nato pripovedovati, kako je stanovala v Gravesend in kako se je sestala tam z Joe-om. Nato je nadaljevala, kako je dobila pojasnailu glede dečka od mornariškega vojaka Furnessa, kako sta nato skupaj pobegnili in kako je našla zavetišče v hiši Austina.

— Torej je bil Joe Rushbrook, ki je prišel z vami v hišo

— Da, madama, — je odvrnila Mary. — Eden lakajev pa je bil nesramen proti meni in Joe se je potegnil zame. Mr. Austin je čul kraval ter vprašal, kaj da je. Služabniki so naprtili vso krivdo na Joe-a, ki je bil nato pogran iz hiše. Ker se je tako postopalo z njim, ni hotel dolgo časa priti v grad. Pred par tedni pa je bil zopet tukaj, ko ste vi odprli vrata.

Mrs. Austin si je pokrila obraz z obema rokama. Nekaj časa pozneje pa je vprašala:

— In kaj je počel, odkar je prišel z vami semkaj?

Mary je sporočila vse, kar je izvedela glede poznejšega življenja in kariere Joe-a.

— Dobro, Mary, — je rekla Mrs. Austin. — Takoj morate iti k njemu. Potrebovali boste denar. Obljubili pa mi morate, da ne boste črhali niti besedice glede tega, kar se je pripetilo med nama, to se pravi, zaenkrat ne. Sčasom vam bom več zaupala.

— V vseh okoliščinah lahko računam name, madama, — je rekla Mary, — a prepozno je iti danes. Šla bom jutri zjutraj.

— Storitve tukaj, Mary. Veseli me, da ne greste že danes, ker vas hočem imeti tukaj. Dosti vprašanj vam hočem še postaviti. Sedaj pa bi bila rada sama. Povejte Mr. Austin-u, da se slišbo čutim in da ne bom prišla navzdol k obedu.

— Ali naj prinesem jed sem, madama?

— Da, lahko, — je odvrnila Mrs. Austin.

Oba sta bili vesela, da sta za nekaj časa sami, prepusteni svojim mislim.

Mary je odšla v svojo sobo ter pričela razmišljati, kaj bi mogel biti vzrok čudnega obnašanja Mrs. Austin. Kaj je vedela o Joseph Rushbrook in zakaj je bila tako gnjena od njene povesti? Od služabnik je izvedela, da sta živila Mr. in Mrs. Austin preje v bornih razmerah, da je bil gospodar vpokojen častnik. To pa še vedno ni nudilo pravega pojasnila za veliko zanimanje, katero je kazala madama za Joe-a. Razmišljala je na dolgo in široko, a ni mogla priti do nobenega zaključka.

(Dalje prihodnj.)

Vlomilec.

H. Hyatt. — Prev. A. Šabec.

Velik omnibus, ki je peljal vzdolj po nekem pariškem bulvarju, je bil prenapolnjen. Na strehi omnibusa je sedel med delavci mlad, čedno oblečen človek, polnega, cvetočega obraza. Njegove majhne oči, podobne očem podlasičec, so venomer bliskale okoli izpod napolnjenih vek, kakor bi nekaj iskale.

Vraga, končno se vendar ni zapeljal! ... Ne, tankaj onale hiše z mnogimi balkoni in balastradami, je prava.

Mož se je hitro skobalil s strehe omnibusa ter odkorakal kot človek, ki ve, kam ima iti, proti vходу omenjene hiše. Stopivši v vežo, jo je prekorajil, prišel na dvorišče ter se nato obrnil proti stopnicam na desni.

V parterju ga je srečala hišnica, noseča košaro drv.

— Kam pa želite, gospod?

— H gospodu svetniku Tallierju, — je odvrnil mladi mož ter obstal.

— V tretjem nadstropju, gospod. ... da, gospod svetnik stane v tretjem nadstropju. ... toda ne verjamem, da boste dobili koga doma. Služkinja hodi namreč vsako popoldne svoja lastna pota, odkar je gospoda odpotovala. ... Gotovo imate kako sporočilo, gospod?

Ženska ga je vprašujoč pogledala.

— Da, prihajam iz pisarne gospoda svetnika. Naročil mi je nekaj za deklico. ... Babetta ji je ime, kajne, gospa?

— Suzetta, gospod, Suzetta! — Toda pojdit kar gor! Kaj pa je naročil?

— Mladi mož je medtem odšel že po stopnicah. Po vsem videzu je bilo ženski to žal. Tako rada bi še malo pokramljala s tem mladim, dobro izgledajočim gospodom, in morda bi bila še kaj zanimivega izvedela o Tallierjevih. Toda, kakor rečeno, mladi mož je že šel po stopnicah, medtem ko je hišnica vlijudno pokimala ter se ji zahvaljeval: — Hvala vam, madame!

Prišedši v tretje nadstropje, je mladi mož pritisnil previdno na zvonec, samo da bi se prepričal, da-li je vse varno.

Kljub temu, da ni bil nameščen v pisarno gospoda svetnika, je bil tu vendar popolnoma orijentiran. Tako je prav dobro vedel, da se je še zelo lepa in zelo mlada svetnikova soproga (svetnik je že prekorajil svoje petdeseto leto), odpeljala za dva tedna na letovišče na deželo. Sam je videl to graciozno brunetko, kako je stopila v izvoška, ki jo je odpeljal na kolodvor. Prav tako mu je bilo pa tudi znano, da je gospod svetnik do sedmih zvečer v pisarni.

Otrok ni bilo v družini, služkinja pa je izrabljala odsotnost gospe ter odhajala vsako popoldne na izprehod, kakor je popolnoma pravilno malo prej rekla hišnica.

Ker ni torej na previdno zvonec, ni bil odprl, je potegnil mladi mož iz žepa svojih hlač srežen vitrihov, nakar jih je pričel previdno in s pretno preizkuševati na ključavnici. Toda nobeden od vitrihov ni odprl. Vlomilec jih je ravnodušno spustil spet v svoj žep, nato pa vzel iz naprsnega žepa usnjen etui, v katerem je bila izredno fino izdelana žaga in sveder. Mladi mož je še enkrat priključil, in ker je ostalo vse tiho, je spretno nastavil sveder na les nad ključavnico ter v naslednjem trenutku izvrtal za grah veliko luknjo. V to luknjo je porinil nato svojo žagico in prej kakor v minuti je izrezal v vratih luknjo, ki je bila dovolj velika, da je mogel vtihniti roko skozi.

Vraga! Na notranji strani vrat je bila pripeta še varnostna veriga — torej je šla služkinja gotovo pri prednjih vratih ven.

Vlomilec je spet posegel v odprtino ter odpel varnostno verigo. Vhod je bil prost.

Mladi mož se je znašel v kuhinji. V sobi tik kuhinje se je po mobilijah takoj prepričal, da tu ne bo ničesar, kar bi bilo vredno vzeti seboj.

Nekoliko razdražen je šel v lo-

milec degna vrata. Vstopil je v saloon, ki se je nahajal v prijetni mračni svetlobi zastrih žaluzij.

... Aha, tamle je pisalna miza! No, končno! ... Tristo frankov v zlatu in par malih bankovcev.

Ampak to vendar ne more biti vse! Morda je kje kak skrit venec!

... Aha, tukaj je vzmet! Samo počasi, samo previdno.

Vlomilec se je spizlil nazaj v saloon ter se tamkaj obrnil do vrat na levi. Odprl je vrata ter stopil na temnen hodnik, v katerem je visela na stojalih ob zidu obleka.

Koncem hodnika je bilo troje vrat. Ena so bila samo prisloneja.

... kaj? ali se ne moti? Ne, tu notri nekdo spi. ... slišati je mirno, globoko dihanje.

Previdno je odprl vrata za špranjo, pomolil glavo naprej in tako ostal za hipce napetih in drhtečih mišic nepremično na pragu.

Stal je tih in nepremičen kakor kip. Tako je ostal dlje časa in z risjnim pogledom motril sobo.

Skozi okna, zastrita z žoltimi svilenimi zastori, je prodirala v sobo zlata, mračno sanjava svetloba.

Preko naslanjaja so vrgle zaljubljene roke, ki so se tresle nestrpnosti in naslade, dehteče jutranje oblačilo. Poleg tega oblačila so ležala s čipkami obrobljena spodnja krila, na tleh pa fina, svilena srajca. Zraven te pikantne garderobe pa so visele preko drugega stola jahalne, na notranjih straneh z usnjem podšite hlače in sinjemodra vojaška bluza z zlatimi našivi, ki so svedočili čim kapetana francosko - afriških zuavov. Naslonjena ob stol je stala poleg visokih jahalnih čevljev široka konjenična sablja. Nasproti velikega ogledala je stala široka francoska postelja, nad katero se je bočil svetlomodri žametni baldahin.

V tej postelji pa sta ležala mlada soproga vladnega svetnika in njen ljubimec.

Mladi par je sladko snival svoj zaljubljen sen, ne sluteč, da ga opazuje nepoklicano oko. Prelestno telo krasne gospe, pogrnjeno z lahno svileno odejo, je enačilo gre-di pisanega junijskega evetja.

Vlomilec je obstal, — žile na njegovem čelu in vratu so mu nabrekli, telo se mu je vzbočilo, kakor sproženo k skoku. ... Naenkrat pa se je zdramil iz svojega krčja, široko je odprl usta ter se iz vsega srca naglas, rezgetaje od smeha, zakrohotal.

Mlada gospa se je vzbudila ter v strahu in zmedenosti objela svojega ljubimca, iščoč pri njem varstva. V naslednjem trenutku planeta tudi oficir s kletvino na jeziku kvišku ter se hoče oprstiti objema svoje ljubice.

— Pusti me, Ana, pusti me!

— Oh, ne! Prosim te, Emile! — je kriknila proseča mlada gospa pri tem strastno objela oficirja okoli vratu.

Oficir je obsedel.

— Kaj pa hočete tu? — kaj iščete tu? — je narahnil vlomilec.

— Človeče, kako se predznete vdreti tu notri!

Vlomilec se je mrzlo smehljaje vstopil pred oficirjevo sabljo.

— Pomirite se, gospod kapetan! — se je porogal vlomilec ter se pri tem pričel kakor slučajno igrati z dolgim, bleščočim nožem, katerega je potegnil iz žepa. — Pomirite se in lepo obležite, kjer ste, saj vam nočem prizadeti ničesar hudega.

Oficir, majhen, mišičast fant, je ostal na svojem mestu, dočim je mlada gospa zahtevala ter si potegnila svileno odejo prav do vratu.

Vlomilec je prekrizal roki na prsih ter se molče naslonil na omaro. Kapetan afriških zuavov pa si je v onemogli jezi grizel ustne.

Zatem se je nekoliko umiril. Izprevidel je namreč, da mu bo samo na ta način mogoče rešiti ljubljeno ženo ob njegovi strani javne aramate, če ne izziva in ne draži falota.

— Ampak kaj hočete pravzaprav? — je vprašal kapetan. — To je vendar nezasmehljiva nesramnost od vaše strani! — Nato pa se je spet razburil in vzkrikel: — Poberi se k vragu, lump! Marš!

Lopova je to dražilo.

Ven a teboj! Takoj! Na mestu!

Nehote mu je prišla na misel doba njegovega vojaškega službovanja. ... Kaj, ta tu-le ga misli sedaj zmerjati. ... No, počakaj! ...

— Drži svoj gobec! — je zarjul falot zopet od svoje strani. Pri tem je potegnil iz toka oficirjevo sabljo in poveljeval:

— Pozor in mir!

Oficir je bil naravnost uničen. Tedaj je stopil vlomilec s sabljo v roki k postelji ter s sabljinjo konici počelgetal mlado gospo.

Dama je zavpila in potegnila koleno kvišku.

Tedaj pa je bilo kapetanu dovolj. Z enim skokom je bil iz postelje, tak, kakršni je bil, in zakadil se je proti vlomilecu.

Ta je vrgel sabljo od sebe ter se spretno umaknil besnemu napadu razjarjenega častnika.

Kakor za plenom prečeka zver je uprl vlomilec svoje oko v oficirja ter porogljivo dejal:

— Nikar se ne smešite, gospod kapetan! Vidite, kakor hitro naredite še korak proti meni, pa vas sunem s tem-le nožem, kakor resnično bi mi bilo žal, toda če me prisilite, vas zakoljem! No prašiča! In kaj pa hočete pravzaprav, gospod kapetan. Vi imate komeno tu prav tako malo iskati kakor jaz! Sicer pa bi rad vedel, katerega od naju bi gospod svetnik zdajle rajši videl tu: vas ali mene. ... Jaz mu bom vzel samo malo drobiža — no, vi, no — vi — pa pustimo to. ... toda bodite previdni, gospod kapetan in me ne motite v mojem poslu, kajti sicer ne bom več tako uljuden!

Kapetan ni bil neumen človek. Imel je smisel za humor in ni vedel, ali naj se jezi ali smeji moralnemu govoru falota.

Torej, prosim, — je rekel vlomilec ter pri tem z uljudno gesto roke pokazal na posteljo.

Sedaj se je kapetan resnično zasmeljal — nekoliko prisiljeno sicer — ter legel nazaj na posteljo.

Naslonjen na komolec, je kapetan na postelji leže opazoval falota, ki je brskal po predalih toaletne mizice za dragocenosti.

V onih predalih ni ničesar, — se je pritožil vlomilec ter pristopil zopet k postelji, — in to je zame skrajno nerodno in neprijetno. ... V prednji sobi, v pisalni mizi, sem našel okoli tristo frankov, katere sem seveda shranil pri sebi. Ampak to je premalo. Pri tem ne pridem, da se tako izrazim, niti na svoje stroške. ... Prosim vas torej moram, gospoda moja, da me odškodujete za to izgubo. ... ah, tako — njegov pogled pade na oficirjevo uniformo — saj dovolite, gospod kapetan?

Pri teh besedah se vrže lump na uniformo ter prične brskati po njenih žepih.

— Aha, viš ga! Petsto frankov v gotovini, pa v še tako krasni listnici — o, to je sijajno! In še zlata ura s težko verzičco, res, to je lepo od vas, gospod kapetan! To bo vrglo med brati nadaljnjih petsto frankov. ... listnico pa si pridržim zase, v spomin na vas, gospod kapetan!

In pri tem je falot potolkel narahlo po listnici, katere se je menda resnično razveselil.

Oficirja je njegova ljubezen do kaj drago stala, toda ostal je miren.

Tudi mlada gospa je kukala kakor prestrašena, pa vendar radovedna miška od strani.

— No, zdaj pa še spomin od milostive gospe! — je rekel malopridnež veselo ter pričel brskati po žepih gospejnjega jutranjega oblačila.

— Kako samo ta-le mala, lepa denarnica s šestimi franki in tridesetimi soui? ... Ne, moja milostiva, tega vas nočem oropati! — Toda za oni lepi prstan z rdečim kamnom — prej sem ga videl na vašem prstu — zanj bi prosil. ... Obljubljam vam, da ga ne bom nikoli prodal, zlasti ker me bo vedno spominjal najkrasnejšega trenutka mojega življenja (pri tem je falot pomebno in poredno mežikal ter spakujoč šobil ustnice).

— Ne bodite nesramni! — je vzkrikel zopet oficir.

Falot pa ni imel več časa, da bi postal ponovno surov.

— Toda, prosim vas, gospod kapetan, ali more biti človek bolj

Kretanje parnikov - Shipping News

21. avgusta:	Berengaria, Cherbourg; Rocham- beau, Havre; Pres. Roosevelt, Bre- men.	10. septembra:	Pittsburgh, Cherbourg.
27. avgusta:	Zealand, Cherbourg; Ohio, Ham- burg.	12. septembra:	Majestic, Cherbourg.
29. avgusta:	Olympic, Cherbourg.	15. septembra:	Republic, Bremen.
2. septembra:	Mauretania, Cherbourg; DeGrasse, Havre; Pres. Harding, Bremen.	16. septembra:	Berengaria, Cherbourg.
3. septembra:	Columbus, Cherbourg in Bremen; Lapland, Cherbourg; Albert Ballin, Bremen.	17. septembra:	Belgenland, Cherbourg; Deutsch- land, Hamburg.
8. septembra:	Paris, Havre; Leviathan, Cher- bourg; Orbita, Hamburg.	19. septembra:	Olympic, Cherbourg; Rotterdam, Rotterdam; Suffren, Havre; Orduna, Hamburg; America, Bremen.
9. septembra:	Martha Washington, Trst; Reliance, Hamburg.	22. septembra:	Resolute, Hamburg.
9. septembra:	Aquitania, Cherbourg; George Washington, Bremen.	23. septembra:	Mauretania, Cherbourg; Zealand, Cherbourg; Ohio, Hamburg.
		26. septembra:	Paris, Havre; Pres. Roosevelt, Bre- men.
		30. septembra:	Aquitania, Cherbourg; Pres. Hard- ing, Bremen.

VELIKI IZLET V JUGOSLAVIJO

Na najhitrejšem svetovnem parniku

MAURETANIA

30.704 ton

Odpluje iz NEW YORKA

v sredo,

23. septembra

OB 1. POPOLNOČI PROTI

CHERBOURGU

Izlet vodi osebno Mr. S. M. VUKOVIĆ, član newyorškega Cunard urada.

JUGOSLOVANI, ki nameravate obiskati domovino to poletje ali jesen, store najboljše, če se pridružite izletnikom svojega domačega kraja. Mr. Vuković, ki je izveden voditelj izletov, bo potoval z vami PRAV DO LJUBLJANE ter bo skrbel za vašo prtljago, vize, potne liste, pregledovanje na meji itd. Preskrbite si že sedaj prostor.

Za nadaljnje podrobnosti se obrnite na našega potniškega agenta v svojem kraju ali pa pišite nam v svojem materinem jeziku.

CUNARD LINE
25 Broadway New York

ZENITNA PONUDBA.

Fant star 36 let, nastanjen v New Yorku, se želi spoznati z dekletom od 23 do 33 let. Le resno misleča naj se oglasi in pošlje sliko če mogoče na: "Bodočnost", c/o Glas Naroda, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

(3x 21,22,24)

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko

Kdor je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je na tačno poučen o potnih listih, pri lji in drugih stvarih.

Pojasnili, ki vam jih samoreni dati vodo naše dolgoletne izkušnje. Vam bodo gotovo v korist; tudi proročamo vedno le prave potne parnike, ki imajo kabine tudi v III. razredu.

Glasom nove naslednje postave ki je stopila v veljavo s 1. julijem 1924, samoreni tudi nedravljanj dobiti dovoljenje ostati v domovini eno leto in ako potrebno tudi del; tomedevna dovoljenja izdaja generalni naslednji komisar v Washington, D. C. Prošnja za tako do voljenje se lahko napravi tudi New Yorku pred odpoivanjem, to se polije proučilu v stari kraj gla som nanorejše odredbe.

KAKO DOBITI SVOJCE IZ STAREGA KRAJA

Kdor želi dobiti sorodnika ali svoja iz starega kraja, naj nam prej piše na pojasnila, iz Jugosla vije bo pripušeni v pribodnji treh letih, od 1. julija 1924 napre vanko leto po 671 priselencev.

Ameriški državljani pa samorej dobiti sem šene in otroke do 18. le ta brez, da bi bili šteti v kvoto. T rojene osebe se tudi ne štejejo v kvoto. Stariki in otroci od 18. do 21. leta ameriških državljanov v imajo prednost v kvoti. Pilitis e pojasnila.

Prodajamo vome liste za vso pro go; tudi preko Trsta samoreni Je goslovani sedaj potovati.

Frank Sakser State Bank

82 Cortlandt St., New York

Pozor rojaki!

V zalogi imamo

SVETO PISMO